

beroepsonderwijs bedrijfsleven

Selectielijst van de stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven vanaf 1 augustus 2015

Versie	2.2
Datum	16 december 2021
Status	Definitief
Vastgesteld	<i>Staatscourant 24 december 2021, nr. 50415.</i>

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Colofon	3
Versiebeheer	4
Leeswijzer	5
Hoofdstuk 1 Inleiding	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Reikwijdte	6
1.3 Ingangsdatum	7
Hoofdstuk 2 Verantwoording selectielijst	8
2.1 Algemeen	8
2.2 Verantwoording waarderingen	10
2.3 Verantwoording uitzonderingen	13
2.4 Verslag besluitvorming	14
2.5 Afspraken en vooruitkijken	14
Hoofdstuk 3 Contextuele informatie	15
3.1 Taken en organisatie	15
3.2 Archiefsystemen en ordening	19
Hoofdstuk 4 Categorieën van te bewaren en te vernietigen archiefbescheiden	20
Bijlagen	23
Bijlage 1 Lijst van afkortingen	23
Bijlage 2 Verslag overleg (conform Archiefbesluit 1995)	24

Colofon

Contactgegevens	Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven T. 088 338 00 00 E-mail info@s-bb.nl Louis Braillelaan 24 2719 EJ Zoetermeer
Auteur(s)	Douwe van der Galiën Robin Heffelaar
Eindredacteur(s)	Robin Heffelaar

Versiebeheer

Versie	Datum	Opmerkingen
1.0	8-4-2020	Eerste conceptversie
1.1	14-5-2020	Tweede conceptversie
1.2	30-10-2020	Derde conceptversie
1.3	4-11-2020	Vierde conceptversie n.a.v. additionele opmerkingen van AG
1.4	5-11-2020	Vijfde conceptversie met opmerkingen van het NA
1.5	11-1-2021	Zesde conceptversie na verwerking opmerkingen van het NA en PH
1.6	22-1-2021	Zevende conceptversie na verwerking opmerkingen van het NA en PH
1.7	22-2-2021	Achtste conceptversie na verwerking opmerkingen van het NA en PH
1.8	8-3-2021	Negende conceptversie na verwerking opmerkingen van het NA en PH
1.9	12-4-2021	Tiende conceptversie na verwerking opmerkingen van het NA en PH
2.0	21-6-2021	Versie 2.0 na verwerking opmerkingen verslag overleg van het NA en PH
2.1	8-10-2021	Versie 2.1 na verwerking van het advies van de externe deskundige
2.2	16-12-2021	Versie 2.2 na aanpassingen terinzagelegging en gereedmaken publicatie

Leeswijzer

Deze selectielijst bestaat uit een aantal onderdelen.

In hoofdstuk 1 is de aanleiding, reikwijdte en het afsluiten of intrekken van oude selectielijsten geformuleerd.

Hoofdstuk 2 documenteert de totstandkoming van de selectielijst. Het bevat een verantwoording van de waardering, waarbij de bewaartermijn van informatie wordt vastgelegd. Informatie van permanente waarde is 'blijvend te bewaren'.

Hoofdstuk 3 beschrijft de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de organisatie.

Hoofdstuk 4 vormt het feitelijke 'hart' van de selectielijst, namelijk de waarderingen van de processen. Voor elk proces vermeldt de selectielijst:

- Een uniek volgnummer;
- Een procesomschrijving;
- De mogelijke producten;
- De informatie over persoonsgegevens, gebaseerd op onderdeel 2.1;
- De waardering en grondslag voor de waardering, gebaseerd op onderdeel 2.2;
- Een eventuele toelichting op het proces en de waardering.

De waardering 'SA-B' betekent blijvend bewaren en overbrengen naar de archiefbewaarplaats. Het bijhorende nummer verwijst naar het Systeem Analyse – Bewaarcriterium dat van toepassing is. De waardering 'V x jaar' moet (tenzij anders aangegeven) gelezen worden als 'vernietigen na x jaar na sluiting van het desbetreffend dossier'. Bij sommige processen kan de waardering 'V x jaar na...' staan. De bewaartermijn start dan na de betreffende aanduiding in de selectielijst.

Hoofdstuk 1 Inleiding

Voor u ligt de selectielijst van de stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB).

Overheidsorganisaties zijn wettelijk verplicht (artikel 5 van de Archiefwet 1995 en artikel 5 van het Archiefbesluit 1995) te beschikken over een actuele selectielijst. Aan de hand van een selectielijst kan overheidsinformatie worden geselecteerd voor vernietiging of voor overbrenging naar een archiefbewaarplaats. In een selectielijst moet worden aangegeven welke archiefbescheiden voor vernietiging of voor blijvende bewaring in aanmerking komt. Verder dient een selectielijst de termijnen aan te geven, waarna vernietiging moet plaatsvinden.

Onder 'archiefbescheiden' worden niet slechts papieren documenten verstaan, maar alle bescheiden, ongeacht hun vorm, door de overheidsorganen ontvangen of opgemaakt en naar hun aard bestemd daaronder te berusten. Ook digitaal vastgelegde overheidsinformatie valt dus onder de archiefwet- en regelgeving.

1.1 Aanleiding

De voorliggende selectielijst is opgesteld wegens het ontbreken van een lijst. SBB heeft op 1 augustus 2015, toen de wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) inging, de wettelijke taken overgenomen van de zeventien kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven (KBB's). De KBB's beschikten sinds 2005 over een selectielijst voor archiefbescheiden¹. Een selectielijst die aansluit bij de situatie sinds 2015 is daarom gewenst.

1.2 Reikwijdte

SBB is deels een privaatrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). De taken van de organisatie vallen daarom gedeeltelijk onder de Archiefwet 1995.

Concreet is SBB alleen een zbo met betrekking tot het beoordelen en erkennen van leerbedrijven in het beroepsonderwijs en het voortgezet onderwijs en valt het enkel daarvoor onder de Archiefwet 1995 op grond van de WEB, artikel 1.5.1 en de Wet op het voortgezet onderwijs, artikel 10b. De overige werkzaamheden van de SBB vallen buiten de reikwijdte van deze selectielijst. Wanneer in deze selectielijst wordt gesproken over zbo-taak of deeltijd-zbo, wordt enkel de taak van het beoordelen en erkennen van leerbedrijven bedoeld.

SBB voert daarnaast andere wettelijke taken uit die niet onder de reikwijdte van deze selectielijst vallen:

- Het bevorderen van de kwaliteit van de beroepspraktijkvorming;
- Het zo veel mogelijk zorg dragen voor de beschikbaarheid van een toereikend aantal bedrijven en organisaties van voldoende kwaliteit die de beroepspraktijkvorming verzorgen;
- Het ontwikkelen en onderhouden van een landelijke kwalificatiestructuur. Deze is gericht op de aansluiting tussen het aanbod van beroepsonderwijs en de vraag daarnaar vanuit de maatschappij;
- Het bijdragen aan een doelmatige en doelgerichte inzet van overheidsmiddelen door het ontwikkelen van voorstellen welke beroepsopleidingen voor bekostiging uit de kas van het Rijk in aanmerking komen, het uitvoeren van onderzoek ter ondersteuning van deze taken en het uitvoeren van aanvullende activiteiten ter bevordering van de aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt.

Naast haar wettelijke taken voert SBB ook een aantal additioneel gefinancierde activiteiten uit; deze taken vallen evenmin onder de reikwijdte van deze selectielijst.

¹ *Selectielijst voor de neerslag van de handelingen van de Kenniscentra Beroepsonderwijs Bedrijfsleven op het beleidsterrein van (volwassen)educatie en beroepsonderwijs over de periode 1945-2004*, gepubliceerd in de Staatscourant nr. 156 d.d. 27 juli 2005.

SBB heeft een eigen rechtspersoonlijkheid en is daarom de zorgdrager in de zin van de Archiefwet. Concreet houdt dit in dat het bestuur van SBB formeel zorgdrager (bestuurlijk verantwoordelijk) is voor de informatie van SBB.

1.3 Ingangsdatum

Deze selectielijst gaat met terugwerkende kracht in vanaf 1 augustus 2015 omdat de openbare gezagtaak van de zeventien kenniscentra toen werden overgedragen aan SBB. Vanaf publicatie in de Staatscourant is deze selectielijst maximaal 20 jaar geldig.

Hoofdstuk 2 Verantwoording selectielijst

2.1 Algemeen

Selectiedoelstelling en -methodiek van het Nationaal Archief

De selectiedoelstelling voor blijvend te bewaren archief is in 2010 in een Kamerbrief als volgt geformuleerd:

Waardering, selectie en acquisitie van archieven heeft tot doel het bijeenbrengen en veiligstellen van bronnen die het voor individuen, organisaties en maatschappelijke groeperingen mogelijk maken hun geschiedenis te ontdekken en het verleden van staat en samenleving (en hun interactie) te reconstrueren. Daartoe dienen de archieven of onderdelen van archieven veiliggesteld te worden die:

1. Representatief zijn voor wat in de samenleving is vastgelegd;
2. Representatief zijn voor de activiteiten van de leden (personen en organisaties) van een samenleving;
3. Door waarnemers als belangrijk, bijzonder of uniek worden beschouwd omdat ze de belangrijke, bijzondere en unieke maatschappelijke ontwikkelingen, activiteiten, personen en organisaties in een bepaalde periode weerspiegelen.

(Kamerbrief van OCW en BZK aangaande Selectieaanpak archieven, van 17 december 2010).

Het Nationaal Archief heeft met het oog op de operationalisering van deze nieuwe selectiedoelstelling een nieuwe waarderingsmethodiek ontwikkeld, die in 2015 vorm kreeg in de handreiking *Belangen in Balans (versie 1.0)* (BiB). De nieuwe aanpak omvat de toepassing van drie instrumenten: sys-teemanalyse, risicoanalyse en hotspotmonitor. Ieder instrument hanteert een eigen invalshoek. De resultaten van de systeemanalyse en de risicoanalyse zijn vastgelegd in de voorliggende selectielijst. Deze selectielijst wordt aangevuld met een periodiek en afzonderlijk gepubliceerd hotspotlijst, het resultaat van de uitvoering van de hotspotmonitor.

Verhouding tot de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De AVG gaat uit van het principe van doelbinding: persoonsgegevens mogen enkel verwerkt worden voor uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en niet zomaar voor andere doeleinden. De AVG maakt daarbij een onderscheid tussen gewone persoonsgegevens, bijzondere persoonsgegevens en strafrechtelijke gegevens. Meer informatie hierover is te vinden op de website van de Autoriteit Persoonsgegevens: <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl>.

Voor blijvend te bewaren gegevens geldt ook de 'archivering in het algemeen belang'. Archivering in het algemeen belang is in de AVG beperkt tot overheidsinstanties of openbare of particuliere organen die wettelijk verplicht zijn om archiefbescheiden te beheren. Het uitgangspunt is dat archiefvormers 'archivering in het algemeen belang' al toepassen tijdens het verzamelen van persoonsgegevens en dus niet alleen ná overbrenging naar een archiefbewaarplaats. In het kader van 'archivering in het algemeen belang' is het permanent bewaren van persoonsgegevens verenigbaar met de oorspronkelijke rechtmatige doeleinden waarvoor ze zijn verzameld. De belangenafweging en motivatie tot het permanent bewaren moet zijn neerslag vinden in de selectielijst, waarover, desgevraagd, verantwoording moet kunnen worden afgelegd.

Concreet vermeldt de selectielijst voor elk proces of en, zo ja, welke categorie persoonsgegevens wordt verwerkt (gewone persoonsgegevens, bijzondere persoonsgegevens en/of strafrechtelijke gegevens). Vervolgens wordt

- Voor gewone persoonsgegevens met de hieronder opgesomde cijfers aangeduid welke grondslag(en) van toepassing is of zijn (maximum 2).
- Voor bijzondere persoonsgegevens wordt met de hieronder opgesomde cijfers de grondslag(en) voor gewone persoonsgegevens aangeduid (maximum 2) én de uitzonderingsgrond(en) voor bijzondere persoonsgegevens (maximum 2).
- Voor strafrechtelijke persoonsgegevens wordt met de hieronder opgesomde cijfers de belangrijkste grondslag voor gewone persoonsgegevens aangeduid én de uitzonderingsgrond voor strafrechtelijke persoonsgegevens.

Grondslagen voor verwerking van 'gewone' persoonsgegevens	N.B.: U mag alleen 'gewone' persoonsgegevens verwerken wanneer u de gegevensverwerking op minimaal één van de zes AVG-grondslagen kunt baseren.
1	Toestemming van de betrokken persoon.
2	De gegevensverwerking is noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst.
3	De gegevensverwerking is noodzakelijk voor het nakomen van een wettelijke verplichting.
4	De gegevensverwerking is noodzakelijk ter bescherming van de vitale belangen van de betrokkene of een ander natuurlijk persoon.
5	De gegevensverwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of uitoefening van openbaar gezag.
6	De gegevensverwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen.

Uitzonderingsgronden voor verwerking van bijzondere persoonsgegevens	N.B.: De verwerking van bijzondere persoonsgegevens is verboden, tenzij u zich kunt beroepen op een wettelijke uitzondering én op één van de grondslagen voor het verwerken van 'gewone' persoonsgegevens. In de praktijk vallen sommige van die grondslagen samen.
1	Uitdrukkelijke toestemming van de betrokken persoon.
2	De verwerking is noodzakelijk met het oog op de uitvoering van verplichtingen en de uitoefening van specifieke rechten van u of de betrokken persoon. Dit op het gebied van het arbeidsrecht en het sociale zekerheids- en sociale beschermingsrecht.
3	De verwerking is noodzakelijk ter bescherming van de vitale belangen van de betrokken persoon of van een andere natuurlijke persoon. Dit geldt alleen wanneer diegene fysiek of juridisch niet in staat is om zijn toestemming te geven.
4	De verwerking wordt gedaan door een stichting, een vereniging of een andere instantie zonder winstoogmerk die op politiek, levensbeschouwelijk, godsdienstig of vakbondsgebied werkzaam is. Die organisatie verwerkt gegevens in het kader van gerechtvaardigde activiteiten en met passende waarborgen.
5	De verwerking heeft betrekking op persoonsgegevens die kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt.
6	De verwerking is noodzakelijk voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering. Of wanneer gerechten handelen in het kader van hun rechtsbevoegdheid.
7	De verwerking is noodzakelijk vanwege een zwaarwegend algemeen belang.
8	De verwerking is noodzakelijk voor doeleinden van preventieve of (arbeids)geneeskundige aard.
9	De verwerking is noodzakelijk om redenen van algemeen belang op het gebied van de volksgezondheid.
10	De verwerking is noodzakelijk met het oog op de archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statische

	doeleinden.
Uitzonderingsgronden voor verwerking van strafrechtelijke persoonsgegevens	N.B.: De verwerking van strafrechtelijke persoonsgegevens is verboden. Tenzij u zich kunt beroepen op een specifieke wettelijke uitzondering én op één van de grondslagen voor het verwerken van 'gewone' persoonsgegevens.
1	De verwerking moet onder toezicht van de overheid staan óf
2	De verwerking is toegestaan bij nationaal recht. Het gaat dan om unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen, die passende waarborgen bieden voor de rechten en vrijheden van de betrokken personen.

Daarbij aansluitend wordt de wettelijke grondslag aangegeven op basis waarvan de organisatie de gegevens oorspronkelijk heeft verwerkt en wordt verduidelijkt welke persoonsgegevens (BSN, NAW-gegevens, medische gegevens, IP-adressen, enzovoort) worden verwerkt. Een beslissing tot blijvende bewaring wordt uiteindelijk gemotiveerd in de systeemanalyse. De uitzonderingsgrond 10 'archivering in het algemeen belang' moet bijgevolg niet expliciet benoemd worden.

2.2 Verantwoording waarderungen

Systeemanalyse

Met behulp van de systeemanalyse wordt bepaald welke processen in aanmerking komen voor blijvende bewaring (B). De systeemanalyse brengt de structuren (relaties tussen actoren, functies en documenten) in kaart om de wezenlijke informatie te identificeren die nodig is om de activiteiten van een organisatie te kunnen reconstrueren. De systeemanalyse en de hotspotmonitor vullen elkaar aan. De uitwerking van de systeemanalyse is te vinden in hoofdstuk 3.

Welke processen beschouwd worden als kerntaak wordt bepaald door de missie en kerntaken van een organisatie als uitgangspunt te nemen. Om dit te kunnen bepalen zijn vijf **Systeem Analyse - Bewaarcriteria (SA-B)** geformuleerd.

Selectie criterium	Toelichting
SA-B1 Processen die betrekking hebben op de besluitvorming	Hieronder wordt verstaan de neerslag van de belangrijkste besluitvormingsorganen en -routes die betrekking hebben op de kerntaken/-doelen van de organisatie en de inrichting van de organisatie. Daar onder vallen structurele overleggen op het hoogste niveau binnen de organisatie, maar ook cruciale besluitvorming die langs andere wegen verloopt, bijvoorbeeld via ambtelijke voorportalen. Niet alle neerslag van besluitvormingsorganen komen in aanmerking voor bewaring. Alleen besluitvorming op de hoogste politieke en ambtelijke niveaus komt in aanmerking voor blijvende bewaring. In het algemeen geldt dat besluitvormingsorganen in aanmerking komen voor blijvende bewaring als: • Ze van belang zijn om het handelen van de organisatie op hoofdlijnen te kunnen reconstrueren; • Sprake is van een belangrijk informatieknooppunt. NB: Voor overleggen geldt dat de besluitvorming alleen gereconstrueerd kan worden als ook de stukken op grond waarvan de besluiten zijn genomen als onderdeel van het proces gearchiveerd worden. Juist de aanwezigheid van deze stukken maakt dat een overleg beschouwd kan worden als een informatieknooppunt.
SA-B2 Processen die betrekking hebben op de besluitvorming die de organisatie overstijgt	Een deel van de besluitvorming ligt buiten de organisatie, maar wordt wel binnen de organisatie voorbereid of door de organisatie geadmistreerd. Daar onder vallen: • Overleg tussen organisaties: wanneer de organisatie het secretariaat voert en het gaat om overleg op hoog ambtelijk niveau komt het overleg in aanmerking voor blijvende bewaring. • Internationale besluitvorming: de voorbereiding van besluitvorming binnen de Benelux, EU, NAVO en VN komt in aanmerking voor bewaring als een organisatie verantwoordelijk is voor de coördinatie van de Nederlandse inbreng. NB: de vergaderstukken van sommige internationale gremia mogen niet bewaard worden.
SA-B3 Processen die betrekking hebben op (tijdelijke) cruciale ontwikkelingen c.q. procedures	Hieronder wordt verstaan de (tijdelijke) processen die als cruciaal worden beschouwd, omdat ze een goed beeld geven van nieuwe initiatieven, koerswijzigingen en belangrijke ontwikkelingen. Daar onder vallen beleid op bepaalde terreinen (kerntaken), wet- en regelgeving op bepaalde terreinen, bijzondere commissies en werkgroepen, reorganisatietrajecten, enz. Uitvoerende, repeterende processen zullen niet in aanmerking komen voor bewaring.

SA-B4 Processen die betrekking hebben op verslaglegging en planvorming	Verslagen en plannen die een goed beeld geven van de ontwikkeling en planvorming op een van de beleidsterreinen van de organisatie of de ontwikkeling binnen de organisatie zelf. In geaggregeerde vorm wordt in verslaglegging en planvorming vaak veel vastgelegd over het actuele functioneren, de inrichting en de doelen van de organisatie. Niet alle rapportages en plannen komen in aanmerking voor bewaring, maar alleen die verslagen en plannen die betrekking hebben op de hele of een groot deel van de organisatie, op een kerntaak of een belangrijk beleidsterrein. Daarbij dient te worden bepaald of alleen het eindproduct in aanmerking komt voor blijvende bewaring of heel het proces. Met name bij planvorming op een bepaald beleidsterrein zal het proces mogelijk ook van belang zijn.
SA-B5 Processen die betrekking hebben op de (Basis)registraties	Hieronder wordt verstaan de grootschalige registraties die een waardevolle bron zijn voor toekomstig historisch onderzoek, statistische analyse enzovoort. Basisregistraties komen altijd in aanmerking voor bewaring. Voor andere registraties kan het zijn dat deze zodanig waardevolle en unieke informatie bevatten dat deze eveneens voor blijvende bewaring in aanmerking komen. Wanneer het gaat om registraties waarin persoonsgegevens voorkomen, wordt op voorhand bepaald of de data als dusdanig of in geanonimiseerde of gepseudonimiseerde vorm bewaard worden. Dat is afhankelijk van andere wetgeving. Dat een register persoonsgegevens bevat is op zich geen reden om het te vernietigen. Het is wel reden om met de beschikbaarstelling van deze informatie zeer zorgvuldig om te gaan.

Bij de uitvoering van de systeemanalyse is gebleken dat geen enkele van de bovenstaande criteria van toepassing is op de openbare gezagtaken van SBB.

Risicoanalyse

Met de risicoanalyse wordt bepaald hoelang de informatie ten minste bewaard dient te blijven, dan wel wanneer deze vernietigd moet worden. Het doel van een risicoanalyse is niet alleen om een bewaartermijn vast te stellen, maar vooral ook om het belang vast te stellen van een bedrijfsproces en de informatie die daarin omgaat. Dit gebeurt vanuit het perspectief van de proceseigenaar, vanuit de verantwoordelijkheid die hij heeft om alle belangen bij informatie te dienen. Dat geldt ook voor het te lang bewaren van informatie. Van ieder werkproces moeten de risico's van vernietiging van overheidsinformatie op een bepaald moment in de tijd worden bepaald.

Bij het opstellen van deze selectielijst is een risicoanalyse uitgevoerd. Bij elke categorie is met proceseigenaren besproken hoe lang het overheidsorgaan de informatie nodig heeft voor de taakuitvoering. Daarnaast is per categorie gekeken naar de politieke, financiële, juridische en maatschappelijke (jegens de recht- en bewijszoekende burger) belangen. Ook de werking van de AVG is hierin meegenomen. Wettelijke bewaartermijnen voor de zbo-taak van SBB zijn niet gevonden. Gezamenlijk is gekomen tot een termijn waarin de informatie nodig is voor het bedrijfsbelang, dan wel wanneer deze vernietigd moet worden. Er is in het algemeen gekozen voor een bewaartermijn van zeven jaar, hetgeen aansluit bij de termijn die Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek voorschrijft voor het voeren van een financiële administratie. Met het oog op de continuïteit en eenheid van het archiefbeheer is ervoor gekozen om zoveel mogelijk één lijn te trekken. Voor de waardering van beroepszaken is gekeken naar een representatieve organisatie als de Rechtspraak. In die selectielijst wordt een termijn van 10 jaar gehanteerd voor beroepszaken. Deze termijn van 10 jaar is de uitkomst van een vergelijkend onderzoek naar bewaartermijnen voor beroepszaken zoals die door diverse overheidsorganisaties is vastgelegd. Voor het afhandelen van beroepszaken door SBB is ervoor gekozen om deze algemeen gehanteerde termijn ook aan te houden; de bewaartermijn van 10 jaar sluit eveneens aan bij de uitkomst van een zorgvuldige afweging van diverse belangen vanuit de risicoanalyse.

2.3 Verantwoording uitzonderingen

Op grond van artikel 5, lid 1, sub e, van het Archiefbesluit 1995 kunnen in bijzondere gevallen archiefstukken die in de selectielijst zijn gewaardeerd als te vernietigen alsnog worden gewaardeerd als te bewaren. De onder punt 2.1 reeds aangehaalde nieuwe waarderingsmethodiek voorziet een periodieke hotspotmonitor. Daarnaast moeten andere uitzonderingsvoorwaarden benoemd worden.

Hotspots

Een hotspot is een gebeurtenis of kwestie die zorgt voor een opvallende of intensieve interactie tussen overheid en burgers en/of burgers onderling. Het gaat dus om zaken die veel maatschappelijke beroering veroorzaken. Een hotspot voldoet aan een of meer van de volgende criteria:

- Er is sprake van een (schokkende) gebeurtenis of reeks van gebeurtenissen die voor veel maatschappelijke beroering zorgt en waarvoor uitzonderlijk veel aandacht bestaat in de media. Bijvoorbeeld: de schietpartij in een winkelcentrum in Alphen aan den Rijn (2011); de vuurwerkramp in Enschede (2000); het neerstorten van vlucht MH17 (2014); het uitbreken van de vogelgriep (2014).
- Er is sprake van een gebeurtenis of kwestie die belangrijke principiële tegenstellingen tussen burgers aan het licht brengt, het debat over de kwestie maakt veel emoties los. Bijvoorbeeld: de discussie over Zwarte Piet (2013 e.v.).
- Er is sprake van een gebeurtenis of kwestie die aanleiding is voor een intensief publiek debat over het functioneren van de Nederlandse overheid. Bijvoorbeeld: het delen van de metadata van telefoonverkeer met de NSA door de AIVD (2014); de Schipholbrand (2005).
- Er is sprake van een politieke kwestie waardoor de positie van de minister of het Kabinet ernstig is bedreigd. Bijvoorbeeld: de fraude met toeslagen door Bulgaren (2013); de nationalisatie van ABN-AMRO (2008).

De hotspotmonitor is gericht op het identificeren van gebeurtenissen en kwesties in de samenleving die grote invloed hebben uitgeoefend op de activiteiten van de organisatie die de selectielijst opstelt. Het doel van de periodieke hotspotmonitor is om ervoor te zorgen dat de archiefbescheiden die betrekking hebben op deze hotspots worden aangewezen voor blijvende bewaring.

Het resultaat van de periodiek uitgevoerde hotspotmonitor wordt niet keer op keer vastgelegd in een herziene selectielijst, maar in een afzonderlijk gepubliceerd hotspotlijst. In de selectielijst wordt louter beschreven en vastgelegd welke procedure wordt gevolgd en welke criteria worden gehanteerd voor het maken van uitzonderingen. Vastgelegd wordt dus hoe de hotspot-monitor periodiek wordt uitgevoerd. Op deze manier wordt inzichtelijk gemaakt hoe selectiebeslissingen tot stand komen.

Periodiek kan worden bepaald welke hotspots er zijn of zijn geweest aan de hand van de bovengenoemde criteria. Bij het identificeren worden indien nodig andere experts binnen de organisatie betrokken. Ook wordt advies ingewonnen van het Nationaal Archief. De uiteindelijke hotspotlijst wordt vastgesteld in een schriftelijk strategisch informatieoverleg waaraan de algemene rijksarchivaris deelneemt. De vastgestelde hotspotlijst wordt vervolgens gepubliceerd op de website van het Nationaal Archief.

Andere uitzonderingen

In de hieronder vermelde gevallen kunnen archiefbescheiden van vernietiging te worden uitgezonderd worden:

- Betreffende zaken of gebeurtenissen met een voor het eigen werkgebied uniek of bijzonder karakter;
- Betreffende personen, die op enig gebied van bijzondere betekenis (geweest) zijn;
- Dubbelen (kopieën/afschriften) van teloorgegangene blijvend te bewaren archiefbescheiden;

- Archiefbescheiden, die bij daadwerkelijke vernietiging de logische samenhang van de te bewaren archiefbescheiden zouden verstoren.

2.4 Verslag besluitvorming

In mei 2021 is de conceptselectielijst ingediend bij het Nationaal Archief met het verzoek om de selectielijst vast te stellen. Dit concept werd in juni 2021 voorgelegd aan een externe deskundige, in overeenstemming met artikel 3, sub d, van het Archiefbesluit 1995. Van het overleg over de selectielijst is een verslag opgesteld (zie bijlage 2).

Vanaf 1 november 2021 lag de selectielijst gedurende zes weken ter publieke inzage bij de registratiebalie van de studiezaal en op de website van het Nationaal Archief, hetgeen was aangekondigd in de Staatscourant. Van (historische) organisaties of individuele burgers is geen commentaar ontvangen.

Daarop werd de selectielijst op 16 december 2021 door de algemene rijksarchivaris namens de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media vastgesteld. Dit besluit is gepubliceerd in de Staatscourant, nr. 50415, d.d. 24 december 2021.

2.5 Afspraken en vooruitkijken

De voorliggende selectielijst is zoveel mogelijk tijdsafhankelijk opgesteld, maar indien noodzakelijk moet deze in overleg met het Nationaal Archief bijgewerkt worden op grond van wettelijke wijzigingen, wijziging in taken, spoedeisende bepalingen of vanwege termijnen die op basis van jurisprudentie of de dagelijkse praktijk problematisch blijken te zijn.

Hoofdstuk 3 Contextuele informatie

3.1 Taken en organisatie

Ontstaan en ontwikkeling van de organisatie

De geschiedenis van SBB begint in 1954. 27 landelijke opleidingsorganen richtten in dit jaar het Centraal Orgaan Landelijke Opleidingsorganen (Colo) op. Binnen Colo konden zij het overleg over de aansluiting van het beroepsonderwijs op de arbeidsmarkt met de Stichting van de Arbeid (STAR) afstemmen. De invoering van de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) in 1996, betekende een organisatorische wijziging voor Colo; zij werd de vereniging van de landelijke organen beroepsonderwijs. In het bestuur van Colo namen naast de leden, een vertegenwoordiging van de werkgeversorganisaties en van de werknemersorganisaties deel. De taak van Colo was belangenbehartiging en het samenwerken op overkoepelende dossiers. Daarnaast was Colo de werkgeversvereniging voor de landelijke organen.

Zoals vermeld werd in 1996 de WEB ingevoerd. Deze wet bundelde verschillende vormen van beroepsonderwijs. Het leerlingwezen maakte plaats voor de beroepsopleidende leerweg (bol) en de beroepsbegeleidende leerweg (bbl).

In 2002 werden de landelijke organen beroepsonderwijs omgedoopt tot kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven (KBB). Binnen deze kenniscentra werkten beroepsonderwijs en bedrijfsleven samen op sectoraal, regionaal en landelijk niveau. Colo bleef de overkoepelde vereniging voor de KBB's.

Op 1 januari 2012 veranderde de vereniging Colo in de stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB). Bedrijfsleven en onderwijs vormden samen SBB. De belangrijkste taak van SBB is het optimaliseren van de aansluiting van het beroepsonderwijs op het bedrijfsleven. Op 1 augustus 2015 zijn de wettelijke taken, waaronder de openbare gezagtaak, met een Wijzigingswet overgegaan van de kenniscentra naar SBB. Sindsdien is SBB gedeeltelijk een zbo.

Structuur van de organisatie

Algemeen bestuur

In het SBB-bestuur zijn onderwijs en bedrijfsleven gelijk vertegenwoordigd. Het algemeen bestuur bestaat uit zes vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en zes van het onderwijs. Het algemeen bestuur vergadert minimaal vier keer per jaar op hoofdlijnen van beleid en bestuur.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van SBB wordt gevormd door de voorzitter, vicevoorzitter en twee bestuursleden van het algemeen bestuur. Dit bestuur komt minimaal zes keer per jaar bijeen en behandelt dagelijkse aangelegenheden.

Thema-adviescommissies

Er zijn drie thema-adviescommissies (tac's) die beleidsadviezen ontwikkelen voor het bestuur van SBB. In de commissies worden sectoroverstijgende vraagstukken ten aanzien van de betreffende wettelijke taken behandeld. De drie commissies zijn:

- Tac Beroepspraktijkvorming
- Tac Kwalificeren en examineren
- Tac Doelmatigheid

De commissies zijn samengesteld uit vier vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en vier vertegenwoordigers van het onderwijs.

Sectorkamers

In de sectorkamers maken vertegenwoordigers van het onderwijs en bedrijfsleven sectorspecifieke afspraken over de uitvoering van de openbare gezagtaak en andere wettelijke taken. Daarnaast geven sectorkamers gevraagd en ongevraagd (sectoraal) advies aan het bestuur van SBB. Sectorkamers hebben elk tussen de acht en de twaalf zetels, waarin vertegenwoordigers van onderwijsinstellingen, werknemersorganisaties en brancheorganisaties zitting hebben. In totaal zijn er negen sectorkamers:

- Techniek en gebouwde omgeving
- Mobiliteit, transport, logistiek en maritiem
- Zorg, welzijn en sport
- Handel
- ICT en creatieve industrie
- Voedsel, groen en gastvrijheid
- Zakelijke dienstverlening en veiligheid
- Specialistisch vakmanschap
- Entree

Marktsegmenten

Via 35 verschillende marktsegmenten komen belangrijke invloeden en ontwikkelingen van de sectorale achterban op de agenda van de sectorkamers. De marktsegmenten bestaan uit vertegenwoordigers van onderwijs en bedrijfsleven die een specifiek onderdeel binnen de sector vertegenwoordigen. Enkele voorbeelden van specifieke onderdelen zijn: Uiterlijke Verzorging, Retail en Luchtvaart.

Studentenkamer

De Studentenkamer is een informeel overleg tussen de jongerenorganisaties JOB, FNV Jong en CNV Jongeren.

Werkorganisatie

De werkorganisatie is erop gericht de ambities en doelstellingen van de SBB, zoals verwoord in het jaarplan, op efficiënte wijze te realiseren. De werkorganisatie bestaat uit de onderdelen beleid, uitvoering en enkele stafafdelingen. Niet alle afdelingen houden zich bezig met de openbare gezagtaak. De erkenning van leerbedrijven is intern belegd bij de afdeling uitvoering binnen SBB als onderdeel van het bredere takenpakket rondom beroepspraktijkvorming.

Organogram

Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven

uitgave: februari 2020

Doelstelling en kerntaken van de organisatie

Studenten krijgen de beste praktijkopleiding met uitzicht op een baan. En bedrijven beschikken nu en in de toekomst over de vakmensen die ze nodig hebben. Dat zijn de doelen van SBB.

De wettelijke taken van SBB staan genoemd in artikel 1.5.1. eerste lid van de WEB. SBB is gedeeltelijk een zbo: het beoordelen en erkennen van leerbedrijven is haar enige zbo-taak. Haar andere wettelijke taken vallen niet onder deze selectielijst. Naast haar wettelijke taken voert SBB ook een aantal additioneel gefinancierde activiteiten uit; deze taken vallen evenmin onder de reikwijdte van deze selectielijst.

SBB heeft als zbo-taak het beoordelen en erkennen van leerbedrijven. Alleen erkende leerbedrijven zijn bevoegd om beroepspraktijkvorming te verzorgen.

SBB zorgt ervoor dat bedrijven en organisaties die de beroepspraktijkvorming verzorgen eenmaal in de vier jaar worden beoordeeld aan de hand van door SBB vast te stellen criteria. Indien daartoe door bijzondere omstandigheden aanleiding bestaat kan controle frequenter plaats vinden.

De door SBB vast te stellen criteria zijn opgenomen in het Reglement erkenning leerbedrijven SBB. Dit reglement wordt gepubliceerd in de Staatscourant.

Bij een gunstige beoordeling wordt de erkenning verleend of gehandhaafd. Bij een ongunstige beoordeling wordt de erkenning geweigerd dan wel ingetrokken.

SBB erkent leerplaatsen aan de hand van het reglement erkenning leerbedrijven. In het reglement zijn criteria opgenomen die onder meer betrekking hebben op voldoende begeleiding van studenten, het aansluiten van de leeromgeving op de werkprocessen voor het beroep waar de student wordt opgeleid en een veilige leeromgeving. In het reglement is ook opgenomen dat SBB binnen tien dagen uitsluitel geeft over een aanvraag voor erkenning. Daarnaast kent SBB een lijst met sectorale aanvullingen voor de erkenning van leerbedrijven. Hierin zijn voor verschillende opleidingen sectorale aanvullingen op de algemene erkenningscriteria opgenomen, zoals bijvoorbeeld een diploma-eis voor praktijkbegeleiders. Deze aanvullingen maken deel uit van het erkenningsreglement.

Aanvraag voor een erkenning vindt digitaal plaats via de website van SBB. Vervolgens wordt de aanvraag in behandeling genomen door een van de adviseurs praktijkleren van de betreffende sector. Deze adviseur beoordeelt, in de meeste gevallen op basis van een bezoek aan het betreffende bedrijf, of aan de voorwaarden voor erkenning is voldaan. Wanneer dit niet het geval is, wordt het bedrijf hier schriftelijk van op de hoogte gesteld met terugkoppeling van de punten waarop de leerplek (nog) niet voldoet. Wanneer wordt voldaan aan alle voorwaarden, wordt een erkenning verleend.

Binnen een periode van vier jaar vindt er een herbeoordeling plaats. Bij een positieve beoordeling wordt de erkenning gehandhaafd, bij een negatieve beoordeling wordt de erkenning ingetrokken. SBB kan ook tussentijds besluiten tot intrekking van een erkenning wanneer niet langer wordt voldaan aan de voorwaarden, persoonlijke belangen van studenten worden geschaad of als andere zwaarwegende omstandigheden optreden.

Studenten kunnen naar leerbedrijven in het binnen- en buitenland gaan voor hun beroepspraktijkvorming. Volgens de WEB mogen ze dat uitsluitend doen bij erkende organisaties. Ook buitenlandse leerbedrijven moeten dus worden erkend. Hiervoor gelden dezelfde voorwaarden voor erkenning als voor Nederlandse leerbedrijf.

Relatie van de organisatie met andere organisaties

SBB ontvangt subsidie van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) voor het uitvoeren van haar taken. De minister van OCW kan geen directe invloed uitoefenen op de uitvoering van deze zbo-taak. Dit betekent dat de minister geen directe invloed kan uitoefenen op welke individuele bedrijven wel of niet erkend worden als leerbedrijf, en van welke erkende leerbedrijven de erkenning moet worden ingetrokken.

Op basis van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen heeft de minister van OCW wel de bevoegdheden ten aanzien van de algemene uitvoering van de erkenningstaak. Onder meer waar het gaat om instemming met mandaatverlening en verzoek om inlichtingen.

SBB onderhoudt nauwe banden met onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven die op verschillende niveaus binnen SBB zijn vertegenwoordigd.

De Inspectie van het Onderwijs, onderdeel van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, houdt toezicht op en bevordert de kwaliteit van uitoefening van taken van SBB. Dit is vastgelegd in de Wet op het onderwijstoezicht, artikel 3, lid 1, sub b.

Processen van de organisatie

De processen die vallen onder de zbo-taak van SBB worden in hoofdstuk 4 beschreven en in het veld 'toelichting' zo nodig nader verduidelijkt.

SBB is vrijwillig ISO 9001 gecertificeerd, wat inhoudt dat er audits hebben plaatsgevonden waarbij SBB getoetst is aan de ISO 9001criteria. Dit betekent dat de processen conform die norm moeten zijn beschreven en er bij de audits gerapporteerd is over vastgestelde *non conformities*, de oorzaak, de reikwijdte, de oplossing en de effectiviteit van de oplossing. SBB beschouwd het ISO 9001 gecertificeerd zijn als een maatregel van algemeen bestuur en als zodanig niet onder de onderhavige selectielijst vallend

(Basis)registraties van de organisatie

SBB maakt gebruik van het Basisregister Onderwijs (BRON) dat de gegevens bevat van alle leerlingen in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs. SBB heeft alleen toegang tot het inzien van de gegevens in BRON die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van haar taken met betrekking tot het mbo. Verder beheert SBB, op grond van artikel 7.2.10 lid 6 van de WEB, een landelijk register van erkende leerbedrijven (www.stagemarkt.nl). Dit is een viewer van het SBB CRM-systeem waarbij er een koppeling bestaat tussen het CRM-systeem en Stagemarkt.nl. Registraties en wijzigingen worden doorgevoerd in het CRM-systeem waarbij op regelmatige basis Stagemarkt.nl gesynchroniseerd wordt.

3.2 Archiefsystemen en ordening

Archiefsystemen

SBB maakt gebruik van het CRM-systeem Brein waarin de administratie over de erkende leerbedrijven wordt gevoerd. Daarnaast maakt SBB ook gebruik van het documentmanagementsysteem Sharepoint. Verder heeft SBB een klein hybride (analoog/fysiek gecombineerd met digitaal) archief wat bestaat uit voornamelijk juridische stukken.

Ordening

In het CRM-systeem Brein zijn de stukken geordend per leerbedrijf. Ieder leerbedrijf heeft zijn eigen omgeving in Brein. Verder kunnen documenten binnen dit systeem naar wens geordend worden door de gebruiker. De juridische stukken zijn beschikbaar op papier, hoewel er ook scans zijn opgeslagen in Sharepoint. Er is geen vervangingsbesluit voor de papieren stukken wat inhoudt dat de papieren stukken het origineel zijn.

Verhouding papier-digitaal

De SBB werkt sinds 2015 nagenoeg volledig digitaal. Ze heeft met de meer dan 250 duizend leerbedrijven primair digitaal contact; de daaruit voortkomende besluiten worden digitaal gearchiveerd. Slechts een handvol besluiten, nog geen honderd per jaar, leiden uiteindelijk tot bezwaarprocedures, nog weer minder in aantal, tot beroepsprocedures; deze zaken worden op papier gearchiveerd.

Hoofdstuk 4 Categorieën van te bewaren en te vernietigen archiefbescheiden

Volgnummer	1
Werkproces	Het erkennen, beoordelen en evalueren van leerbedrijven die beroepspraktijkvorming verzorgen voor een opleiding.
Product(en)	De aanvraag tot erkenning van het leerbedrijf; het verslag ter onderbouwing van het besluit; het besluit tot erkenning; de afwijzing; de intrekking; de herbeoordeling; verlenging van de erkenning van het leerbedrijf; uitbreiding van de erkenning van het leerbedrijf.
Persoons-gegevens	N.v.t. ☐ Gewone ☒ Bijzondere ☐ Strafrechtelijke ☐ └ Grondslag: 5 └ Uitz.: └ Uitz.: Beschrijving persoonsgegevens: NAW-gegevens, telefoonnummer, e-mailadres en functie van contactpersonen en praktijkopleiders.
Waardering	V 7 jaar na einde van de erkenning
Toelichting	Leerbedrijven worden erkend voor onbepaalde tijd en deze erkenningen worden eens in de vier jaar opnieuw beoordeeld. Bij een positieve herbeoordeling wordt de erkenning gehandhaafd, dit houdt in dat er een continuering plaatsvindt van het bestaande besluit tot erkenning. Ook uitbreiding van erkenning valt onder dit werkproces. Wanneer een besluit (of ander product) over een leerbedrijf meerdere erkenningen vermeld, gaat de termijn voor dat besluit pas in na einde van de meest recent vervallen erkenning.
Volgnummer	2
Werkproces	Het vaststellen van kwaliteitscriteria voor leerbedrijven die onderricht in de beroepspraktijk verzorgen.
Product(en)	Besluit en voorstel tot vaststelling van de kwaliteitscriteria, Reglement erkenning leerbedrijven SBB; sectorale aanvullingen leerbedrijven.
Persoons-gegevens	N.v.t. ☒ Gewone ☐ Bijzondere ☐ Strafrechtelijke ☐ └ Grondslag: └ Uitz.: └ Uitz.:
Waardering	V 7 jaar na intrekking
Toelichting	Van de bekendmaking van deze kwaliteitscriteria wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.

Volgnummer	3
Werkproces	Het behandelen van klachten, bezwaar en beroep over het beoordelen en erkennen van leerbedrijven in zowel het beroepsonderwijs als het voortgezet onderwijs.
Product(en)	Klacht-, bezwaar- en beroepsdossiers.
Persoons-gegevens	N.v.t. ☐ Gewone ☒ Bijzondere ☐ Strafrechtelijke ☐ └ Grondslag: 5 └ Uitz.: └ Uitz.: Beschrijving persoonsgegevens: NAW-gegevens, telefoonnummer, e-mailadres en functie van contactpersonen en praktijkopleiders.
Waardering	V 7 jaar na afhandeling van de klacht; V 7 jaar na afhandeling van de bezwaarprocedure, uitgezonderd bezwaardossiers die hebben geleid tot een beroepsprocedure; V 10 jaar na afhandeling beroepsprocedures en de daaraan voorafgaande bezwaardossiers.
Toelichting	Als het tot een beroepsprocedure komt, is het bezwaardossier altijd onderdeel van het beroepsdossier.
Volgnummer	4
Werkproces	Het behandelen van WOB-verzoeken met betrekking tot het beoordelen en erkennen van zowel leerbedrijven in het beroepsonderwijs als in het voortgezet onderwijs.
Product(en)	Verzoek, correspondentie, besluit.
Persoons-gegevens	N.v.t. ☐ Gewone ☒ Bijzondere ☐ Strafrechtelijke ☐ └ Grondslag: 3 └ Uitz.: └ Uitz.: Beschrijving persoonsgegevens: NAW-gegevens, telefoonnummer en e-mailadres van degene die het informatieverzoek indient.
Waardering	V 7 jaar na behandelen WOB-verzoek
Toelichting	Het betreft het behandelen van informatieverzoeken over de openbare gezagtaak in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur (WOB).

Volgnummer	5
Werkproces	Deelnemen aan of afleggen van verantwoording aan een bevoegde toezichthoudende overheid
Product(en)	(Inspectie)rapporten, correspondentie met toezichthoudende overheid, zienswijze van SBB op bevindingen Inspectie
Persoonsgegevens	N.v.t. ☐ Gewone ☒ Bijzondere ☐ Strafrechtelijke ☐ └ Grondslag: 5 └ Uitz.: └ Uitz.: Beschrijving persoonsgegevens: Namen van de gesproken medewerkers ten behoeve van het afleggen van verantwoording.
Waardering	V 7 jaar na publicatie van het rapport
Toelichting	De neerslag van dit proces is beperkt in omvang. Hier valt onder andere het vijfjaarlijks evaluatierapport aan het parlement ten behoeve van het functioneren van de doeltreffendheid en doelmatigheid van de SBB van de minister van OCW alsook de jaarlijkse inspectierapporten van de Inspectie van het Onderwijs op de taakuitvoering van SBB, waaronder de openbare gezagtaak.

Volgnummer	6
Werkproces	Het beheren van het landelijk register van erkende leerbedrijven
Product(en)	Registraties, wijzigingen op registraties
Persoonsgegevens	N.v.t. ☐ Gewone ☒ Bijzondere ☐ Strafrechtelijke ☐ └ Grondslag: 5 └ Uitz.: └ Uitz.: Beschrijving persoonsgegevens: NAW-gegevens, telefoonnummer, e-mailadres en functie van contactpersonen en praktijkopleiders.
Waardering	V 7 jaar na einde erkenning leerbedrijf
Toelichting	Het betreft hier een (online) register dat automatisch door middel van een koppeling wordt gegenereerd en wordt bijgehouden vanuit het CRM-systeem. Dit werkproces is gekoppeld aan het werkproces onder volgnummer 1: Het erkennen, beoordelen en evalueren van leerbedrijven die beroepspraktijkvorming verzorgen voor een opleiding.

Bijlagen

Bijlage 1 Lijst van afkortingen

AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
B	bewaren
bbl	beroepsbegeleidende leerweg
BiB	Belangen in Balans
bol	beroepsopleidende leerweg
BRON	Basisregister Onderwijs
Colo	Centraal Orgaan Landelijke Opleidingsorganen
CNV	Christelijke Nationaal Vakverbond
CRM	Customer relationship management
FNV	Federatie Nederlandse Vakbeweging
JOB	Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs
KBB	Kenniscentrum Beroepsonderwijs Bedrijfsleven
mbo	middelbaar beroepsonderwijs
NWM	nieuwe waarderingsmethodiek
SA-B	Systeem Analyse – Bewaarcriterium
SBB	stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven
SIO	strategisch informatieoverleg
STAR	Stichting van de Arbeid
Stcrt.	Staatscourant
tac	thema adviescommissie
V	Vernietigen
WEB	Wet educatie en beroepsonderwijs
ZBO	zelfstandig bestuursorgaan

Bijlage 2 Verslag overleg (conform Archiefbesluit 1995)

Verslag van het ingevolge artikel 5, eerste lid, sub d. van het Archiefbesluit 1995 gevoerde overleg tussen stichting Samenwerking Beroepsonderwijs en Bedrijfsleven (SBB) en het Nationaal Archief met betrekking tot de selectielijst, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995, voor de archiefbescheiden van SBB vanaf 1 augustus 2015.

Den Haag, oktober 2021

Emanuel Tomassen

Selectiedoelstelling en belangen

Tijdens het opstellen van de selectielijst en tijdens het gevoerde overleg is rekening gehouden met de in artikel 2, sub c van het Archiefbesluit 1995 genoemde waarde van de archiefbescheiden als bestanddeel van het cultureel erfgoed en het onder sub d van hetzelfde artikel genoemde belang van de in de archiefbescheiden voorkomende gegevens voor overheidsorganen, voor recht- of bewijszoekenden en voor historisch onderzoek.

Als uitgangspunt van het overleg gold de selectiedoelstelling voor blijvend te bewaren archief, die in 2010 als volgt is geformuleerd:

Waardering, selectie en acquisitie van archieven heeft tot doel het bijeenbrengen en veiligstellen van bronnen die het voor individuen, organisaties en maatschappelijke groeperingen mogelijk maken hun geschiedenis te ontdekken en het verleden van staat en samenleving (en hun interactie) te reconstrueren. Daartoe dienen de archieven of onderdelen van archieven veiliggesteld te worden die:

- a. representatief zijn voor wat in de samenleving is vastgelegd;*
- b. representatief zijn voor de activiteiten van de leden (personen en organisaties) van een samenleving;*
- c. door waarnemers als belangrijk, bijzonder of uniek worden beschouwd omdat ze de belangrijke, bijzondere en unieke maatschappelijke ontwikkelingen, activiteiten, personen en organisaties in een bepaalde periode weerspiegelen.*

(Kamerbrief van OCW en BZK aangaande selectieaanpak archieven, 17 december 2010).

Organisatie van het overleg

Het overleg over de concept-selectielijst tussen de vertegenwoordigers van de zorgdrager en de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris vond mondeling en schriftelijk plaats in de periode april 2020 tot april 2021. De concept-selectielijst werd tevens voorgelegd aan een externe deskundige, in overeenstemming met artikel 3, eerste lid, sub d, van het per 1 januari 2013 gewijzigde Archiefbesluit 1995.

Aan dit overleg werd door de volgende personen deelgenomen:

als archief- en materiedeskundige namens de zorgdrager:

Anne Goudriaan, Juridisch beleidsadviseur SBB (tot 15 november 2020)

Douwe van der Galiën (tot 1 december 2020), Consultant bij Dosis

Robin Heffelaar (na 1 december 2020), Consultant bij Dosis

Paul Harmes, Juridisch beleidsadviseur SBB (na 15 november 2020)

als vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris:

Stella Mechelse, Senior Medewerker Waardering en Selectie (tot 1 oktober 2020)

Emanuel Tomassen, Senior Medewerker Waardering en Selectie (vanaf 1 oktober 2020)

Rianne Smelt, Senior Medewerker Waardering en Selectie (vanaf 1 november 2020)

als externe deskundige:

Teun Hardjono

Verslag van het overleg

Reikwijdte van de selectielijst

De voorliggende selectielijst geldt voor de periode vanaf 1 augustus 2015. Met de datum wordt aangesloten bij de inwerkingtreding van de wijzigingswet Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB), die de openbare gezagtaken van de zeventien kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven (kenniscentra) overdroegen aan SBB.

De reikwijdte van de voorliggende selectielijst beperkt zich tot de openbare gezagtaak van SBB: het beoordelen en erkennen van leerbedrijven in het beroepsonderwijs en voortgezet onderwijs. Het niet langer beschikken over een erkenning als leerbedrijf leidt ertoe dat het bedrijf ook geen beroepspraktijkvorming mag verzorgen. Het oordeel van SBB heeft dus rechtsgevolg.

Selectiedoelstelling en waarderingsgrondslag

Waardering en selectie vinden tegenwoordig plaats in het kader van de hierboven opgenomen, in 2010 geformuleerde selectiedoelstelling, en met behulp van de in 2015 door het Nationaal Archief geïntroduceerde nieuwe waarderingsmethodiek (zie de publicatie *Belangen in Balans, een handreiking voor waardering en selectie van archiefbescheiden in de digitale tijd*), waarbij waarderungen tot stand zijn gekomen na uitvoering van een systeemanalyse en een risicoanalyse. De nieuwe waarderingsmethodiek is verder uitgewerkt door het gebruik van vijf Systeem Analyse - Bewaarcriteria (SA-B).

Deze bewaarcriteria worden aangevuld met de mogelijkheden tot uitzondering van vernietiging van archiefbescheiden op basis van artikel 5, eerste lid, sub e, van het Archiefbesluit 1995; deze worden omschreven in paragraaf 2.3 van de selectielijst.

Opmerkingen bij de toelichtende tekst

In de voorliggende selectielijst wordt het erkennen en beoordelen van leerbedrijven als openbare gezagtaak erkent. De andere wettelijke en eventueel additionele taken die SBB uitvoert, vallen niet onder de reikwijdte van deze selectielijst. Het rapport *Evaluatie erkenningstaak SBB 2015-2019* door Bureau Oberon, wijst desalniettemin meermaals op een integrale uitvoering van de erkenningstaak en de andere wettelijke taken door SBB-adviseurs. Met het oog op de praktische uitvoerbaarheid van de selectielijst hebben de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris geadviseerd oog te houden voor die integrale praktijksituatie in de bepaling van de reikwijdte van de selectielijst. De vertegenwoordigers van de zorgdrager hebben vanuit juridisch oogpunt de huidige reikwijdte echter aangehouden.

Het al dan niet intrekken of afsluiten van de selectielijst van de kenniscentra uit 2005 door SBB is uitvoerig ter sprake gekomen. Daarbij kwamen beide partijen niet tot een gezamenlijke conclusie. De vertegenwoordigers van de zorgdrager wilden de selectielijst van de kenniscentra noch afsluiten noch intrekken. Zij staan op het standpunt dat SBB niet de rechtsopvolger is van de kenniscentra, met als argumenten:

- Er is volgens de vertegenwoordigers van de zorgdrager sprake geweest van een overdracht van wettelijke taken aan SBB; er heeft geen fusie plaatsgevonden tussen de kenniscentra en SBB;
- SBB is volgens de vertegenwoordigers van de zorgdrager in de Wijzigingswet WEB uit 2015 niet als zorgdrager aangewezen voor het archief van de kenniscentra. De wetgever heeft in de Wijzigingswet WEB, die naar het oordeel van de vertegenwoordigers van de zorgdrager beschouwd kan worden als een regeling in de zin van artikel 4 lid 3 van de Archiefwet, immers geen voorziening getroffen omtrent de overdracht door de kenniscentra aan SBB van de op de zbo-taken betrekking hebbende archiefbescheiden.
- Er is volgens de vertegenwoordigers van de zorgdrager in 2015 geen sprake geweest van een transitieperiode, zodat geen verwarring mogelijk is over wanneer welke

selectielijst van toepassing is. De openbare gezagtaken waren namelijk tot en met 31 juli 2015 belegd bij de kenniscentra en vanaf 1 augustus 2015 bij SBB.

De vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris volgde in eerste instantie het standpunt van SBB, maar kwam na nader onderzoek tot een andere conclusie. Zij kwamen tot het standpunt om in de voorliggende selectielijst (in paragraaf 1.3) toch expliciet de selectielijst van de kenniscentra af te sluiten of in te trekken, dan toch ten minste die handelingen af te sluiten of in te trekken die betrekking hebben op de openbare gezagtaak van de kenniscentra, met als argumenten:

- De memorie van toelichting bij de Wijzigingswet WEB uit 2015 geeft voor de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris grond om aan te nemen dat de openbare gezagtaak van de kenniscentra overgenomen of overgedragen is aan SBB, waarmee in archiefwettelijke zin SBB als rechtsopvolger kan worden beschouwd, althans voor die archiefbescheiden die verband houden met de overgehevelde openbare gezagtaak van de kenniscentra naar SBB. Het ligt voor de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris voor de hand dat bij de overgenomen of overgedragen openbare gezagtaken ook de archiefbescheiden die op die taken zien werden overgenomen.
- Daarbij berusten anno 2020 *de facto* bij SBB nog archiefbescheiden van de opgeheven kenniscentra. Hoewel het overgedragen archief naar SBB per kenniscentrum verschilt, gaven de vertegenwoordigers van de zorgdrager aan dat op z'n minst per kenniscentrum een lijst aangeleverd is aan SBB van leerbedrijven die tot de overdracht in 2015 waren erkend. Bij de overgang in 2015 hadden de kenniscentra en/of SBB, op grond van artikel 4 van de Archiefwet 1995, naar het standpunt van de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris daarom een voorziening over de bestuurlijke verantwoordelijkheid moeten treffen voor deze bescheiden. De vertegenwoordigers van de zorgdrager wijzen in dit verband op de Wijzigingswet WEB als voorziening in de zin van artikel 4 Archiefwet 1995. Artikel 4 van de Archiefwet 1995 verplicht tot het opnemen van een voorziening die betrekking heeft op de archiefbescheiden voortkomend uit de overgenomen of overgedragen openbare gezagtaken van de kenniscentra door SBB. Dat dit niet is gebeurd, ook niet in de Wijzigingswet WEB, betekent volgens de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris niet dat niks met die archiefbescheiden hoeft te gebeuren.
- Ten slotte zijn volgens de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris twee formeel naast elkaar bestaande selectielijsten ongewenst wegens mogelijke verwarring omtrent de toepassing van verschillende selectielijsten op de archiefbescheiden, ook rondom de transitieperiode; een periode die volgens de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris golden volgens de memorie van toelichting bij de wijziging van de WEB en andere stukken.

Om niettemin het proces van het ontwerpen van een selectielijst doorgang te laten vinden, hebben de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris voorgesteld om de uiteenlopende standpunten weer te geven in dit verslag overleg. De vertegenwoordigers van de zorgdrager konden zich in dit voorstel vinden.

In een eerdere versie van de voorliggende selectielijst was nog niet de hele uitkomst van de risicoanalyse beschreven. Naast ontbrekende argumentatie voor de bewaartermijnen van zeven en tien jaar, ontbrak ook het antwoord op de vraag of er specifiek wettelijk voorgeschreven bewaartermijnen golden voor SBB. Op verzoek van de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris is de passage over de risicoanalyse aangevuld.

Bij de procedure voor het aanwijzen van hotspots hebben de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris gevraagd om concreet op te nemen met wie de rijksarchivaris in overleg moet treden om mogelijke hotspots te identificeren. Zo wordt de procedure inzichtelijker voor burgers. De vertegenwoordigers van de zorgdrager gaven echter aan dat deze rol nog nader gespecificeerd gaat worden, maar dat het wachten is op de erfgoedmonitor van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed. De zorgdrager wil hierop wachten omdat anders het risico ontstaat dat de lijst te snel gedateerd raakt. De vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris konden zich vinden in deze argumentatie en waren het eens met de huidige formulering van de desbetreffende passage.

Bij doelstelling en kerntaken van de organisatie (p. 17 en verder) merkten de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris op dat een beschrijving van het kernproces, namelijk het erkennen en beoordelen van leerbedrijven, ontbrak. Een beschrijving daarvan geeft meer inzicht in de uitvoering van de openbare gezagtaak. De vertegenwoordigers van de zorgdrager hebben een dergelijke beschrijving opgenomen.

In de alinea over de doelstelling en de kerntaken van de organisatie (p. 17-18) misten de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris een korte passage over de erkenning van buitenlandse leerbedrijven. Een dergelijke passage is opgenomen in de selectielijst.

Bespreking van afzonderlijke werkprocessen

Werkproces 1: Het erkennen, beoordelen en evalueren van leerbedrijven die beroepspraktijkvorming verzorgen voor een opleiding

In een eerder concept stond bij producten enkel het woord 'dossier'. Op verzoek van de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris is dit woord vervangen door concrete producten die onder dit werkproces vallen, hetgeen de duidelijkheid van het werkproces ten goede komt. Ook de term handhaving is op verzoek van de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris nader geduid in de toelichting bij het werkproces. Dit begrip heeft in deze context niet zozeer de betekenis van controle, maar meer het continueren van een specifiek besluit. Het uitbreiden van een al bestaande erkenning van een leerbedrijf valt ook onder dit werkproces. Wanneer er sprake is van een integraal besluit, dus in één besluit zijn meerdere erkenningen opgenomen, zal de bewaartermijn pas ingaan op het moment dat de laatste erkenning van dat besluit vervalt of wordt ingetrokken. Naar aanleiding hiervan werd er bij de waardering van dit werkproces gesproken over 'na einde erkenning leerbedrijf'. Aangezien dit voor een te onbepaalde vernietigingstermijn zorgt en daarmee de V7 waardering ondergraaft is een toelichting over deze waardering opgenomen. Hierin is opgenomen dat indien één besluit (of ander product) over een leerbedrijf meerdere erkenningen vermeld, de termijn voor dat besluit pas ingaat na einde van de meest recent vervallen erkenning.

Werkproces 2: Het vaststellen van kwaliteitscriteria voor leerbedrijven die onderricht in de beroepspraktijk verzorgen

Onder dit werkproces vallen niet alleen de kwaliteitscriteria, maar ook het reglement van erkenning van leerbedrijven alsmede de sectorale aanvullingen (al dan niet als bijlage bij het reglement). Beiden zijn toegevoegd bij de producten.

Werkproces 3: Het behandelen van klachten, bezwaar en beroep over het beoordelen en erkennen van leerbedrijven in zowel het beroepsonderwijs als het voortgezet onderwijs

In een eerdere versie van dit werkproces werd er een onderscheid gemaakt tussen de beroepsprocedure, met een bewaartermijn van 7 jaar, en uitspraken in beroepszaken, waarbij een bewaartermijn van 10 jaar werd aangehouden. In de toelichting werd daarbij opgemerkt om bepaalde bezwaardossiers langer te bewaren indien er een beroepsprocedure op volgde. Het onderscheid tussen beroepsdossier en uitspraken en de waardering in de toelichting leidde tot vragen bij de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris. Op basis daarvan hebben de vertegenwoordigers van de zorgdrager het onderscheid tussen beroepsdossier en uitspraken veranderd in een duidelijker onderscheid tussen enerzijds bezwaardossiers en anderzijds beroepsdossiers (mét uitspraken), waarbij de waardering van de bezwaardossiers in het veld van de toelichting is overgeheveld naar het veld van de waardering. De keuze voor bewaartermijnen van 7 en 10 jaar is bij de passage over de risicoanalyse verantwoord.

Werkproces 5: deelnemen aan of afleggen van verantwoording aan een bevoegde toezichthoudende overheid, en werkproces 6: het beheer van het landelijk register van erkende leerbedrijven

De vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris stelden na eigen onderzoek voor om twee werkprocessen over het toezicht en het register toch op te nemen in de selectielijst. Beiden houden immers verband met de openbare gezagtaak, namelijk toezicht vanuit de Inspectie op de openbare gezagtaak en het bijhouden, op grond van artikel 7.2.10 lid 6 van de WEB, van een overzicht van erkende leerbedrijven (zie paragraaf 3.2 onder *(Basis)registraties van de organisatie*). Hoewel de taak van verantwoording over de openbare gezagtaak van SBB richting het parlement via de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap gaat, is er bij SBB ook op dit vlak minstens sprake van overleg en correspondentie met OCW. De vertegenwoordigers van de zorgdrager hebben werkprocessen van dien aard opgenomen in hoofdstuk 4.

Verder is een aantal werkprocessen naar aanleiding van vragen van de vertegenwoordigers van de algemene rijksarchivaris nader verduidelijkt of toegelicht. Over de formulering en waardering van de overige werkprocessen waren de betrokken partijen het eens.

Advies externe deskundige

De externe deskundige vindt de selectielijst helder en toegankelijk. Zijn adviezen beperken zich tot enkele punten in de toelichting op de selectielijst.

De externe deskundige stelt vast dat nergens in de tekst te lezen is dat SBB ISO 9001 gecertificeerd is. Strikt genomen kan volgens hem beargumenteerd worden dat het wel of niet vrijwillig gecertificeerd zijn tot de algemene bedrijfsvoering hoort en als zodanig niet onder de reikwijdte van de selectielijst valt. Hij beveelt aan om in hoofdstuk 1 een opmerking met die strekking te plaatsen. Hij doet daarvoor een tekstvoorstel. De vertegenwoordigers van zowel de zorgdrager als de algemene rijksarchivaris staan op het standpunt dat de ISO 9001 certificering door SBB uit vrije beweging gebeurt en niet een vanuit de overheid opgelegde normering is. In die zin past het advies niet onder paragraaf 1.2. Maar het proces van de 9001 certificering valt, zoals de externe deskundige terecht opmerkt, niet onder reikwijdte van de voorliggende selectielijst, al kan deze certificering mogelijk wel leiden tot effecten op de kwaliteit in de uitvoering van de processen genoemd in hoofdstuk 4. De vertegenwoordigers van beide zijden nemen de voorgestelde alinea over, en dan niet onder paragraaf 1.2, maar in de paragraaf 'processen van de organisatie' op p. 19.

Een tweede advies van de externe deskundige betreft de toevoeging van een hotspotlijst. Dit advies nemen de vertegenwoordigers van beiden zijde niet over. In de selectielijst worden alleen de criteria en de procedure voor een hotspotlijst beschreven. De hotspotlijst is een afzonderlijk document dat op een ander tijdstip, wanneer een mogelijke hotspot aan de orde is, wordt opgesteld volgens de in de selectielijst beschreven procedure. Indien geen hotspot aan de orde is, hoeft dat niet vastgesteld te worden. In de selectielijst is vastgelegd dat SBB zelf op regelmatig terugkerende momenten bekijkt of er sprake is van een hotspot op het terrein van hun openbare gezagtaken.

De externe deskundige adviseert om bij de systeemanalyse, op pagina 10, duidelijk te maken dat het vernietigen van de bewaarde archiefbescheiden onderdeel van het proces is. Dit advies wordt niet overgenomen. Met behulp van een systeemanalyse wordt namelijk bepaald welke processen in aanmerking komen voor blijvende bewaring. Vernietiging vormt als zodanig geen onderdeel van de systeemanalyse. Niet in kaart gebrachte processen vanuit de systeemanalyse leiden er wel toe dat ze als vernietigbaar kunnen worden aangemerkt. Via een risicoanalyse wordt per proces de termijn van vernietiging bepaald en vastgelegd in de selectielijst. Niettemin leidt het advies tot een aanscherping bij de passages over de systeemanalyse. Een zin wordt toegevoegd waarmee wordt

aangegeven dat bij de uitvoering van de systeemanalyse is gebleken dat geen enkele van de geformuleerde criteria van toepassing is op de openbare gezagtaken van SBB.

De externe deskundige doet een taalkundige verbetervoorstel bij de SA-B criteria. In plaats van termen te gebruiken als "denk hierbij aan" of "voorbeelden zijn" et cetera, stelt hij voor om deze termen te vervangen door "daar onder vallen". Dit voorstel wordt overgenomen door de vertegenwoordigers van beide zijden.

Tenslotte adviseert de externe deskundige de vernietigingstermijn te stellen op 10 jaar in plaats van 7 jaar. Hij stelt deze voor vanuit het oogpunt van toekomstig wetenschappelijk onderzoek. De vertegenwoordigers van de zorgdrager als de algemene rijksarchivaris heroverwegen hun standpunt en argumenten voor de vernietigingstermijn van 7 jaar, maar komen tot de conclusie om de gekozen termijn van 7 jaar toch aan te houden. De processen zijn immers gewaardeerd als vernietigbaar, waarbij SBB met het oog op de continuïteit en eenheid van het archiefbeheer zoveel mogelijk wil aansluiten bij de bewaartermijnen van financiële administratie, wat 7 jaar is.